

Ympäristövaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi avustuksista erityisryhmien asunto-olojen parantamiseksi annetun lain 8 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi avustuksista erityisryhmien asunto-olojen parantamiseksi annetun lain 8 §:n muuttamisesta (HE 16/2019 vp): Asia on saapunut ympäristövaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- lainsäädäntöneuvos Ville Koponen, ympäristöministeriö
- neuvotteleva virkamies Virpi Hiltunen, opetus- ja kulttuuriministeriö
- suunnittelupäällikkö Kimmo Huovinen, Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus
- toiminnanjohtaja Lauri Lehtoruusu, Suomen opiskelija-asunnot SOA ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Suomen Kuntaliitto

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan avustuksista erityisryhmien asunto-olojen parantamiseksi annettua lakia muutettavaksi siten, että alimman tukiluokan mukaisten avustusten enimmäismäärä nostetaan 10 prosentista 15 prosenttiin asuntohankkeen hyväksyttävistä rakentamis-, hankinta- tai perusparannuskustannuksista.

Alimman tukiluokan mukaisia avustuksia voidaan myöntää asuntohankkeille, joiden asukkaiden asunto-olot ovat huonot ja tulot poikkeuksellisen pienet. Käytännössä alimman tukiluokan mukaisilla avustuksilla tuetaan etupäässä opiskelijoille ja nuorille tarkoitettujen asuntojen rakentamista, hankintaa tai perusparantamista. Esityksen tarkoituksena on lisätä tällaisten opiskelija- ja nuorisoasuntojen tuotantoa. Muita avustuksen myöntämiselle asetettuja ehtoja ei muutettaisi. Avustukset myönnetään valtion asuntorahaston varoista, ja avustusvaltuuden suuruudesta päätehtään vuosittain valtion talousarvion yhteydessä. Esitys perustuu pääministeri Antti Rinteen hallituksen hallitusohjelmaan.

Valiokunnan mietintö YmVM 1/2019 vp

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä marraskuuta 2019.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Hallituksen esityksestä ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Ympäristövaliokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana seuraavin huomautuksin.

Valiokunta pitää ehdotettua avustusmäärän korotusta 10 prosentista 15 prosenttiin perusteltuna. Opiskelija-asunnot ovat tyypillisesti kooltaan pieniä, joten niiden rakentamiskustannukset ovat asuntojen kokoon suhteutettuna keskimääräistä korkeammat. Lisäksi asukkaiden vaihtuvuus on tavallisiin vuokra-asuntoihin verrattuna merkittävästi suurempi johtaen korkeampiin hallinto- ja ylläpitokustannuksiin.

Valiokunta toteaa, että investointiavustus on todettu tehokkaaksi tueksi, joka edistää kohtuuhintaisten laadukkaiden asuntojen tuotantoa opiskelijoille ja muille erityisryhmille. Opiskelija-asuntojen ohella myös nuorisoasunnoille on todettu olevan kasvavaa tarvetta. Tuki opiskelija- ja nuorisoasuntojen tuotantoon helpottaa osaltaan kasvukeskusten vuokra-asuntokysyntää ja vaikuttaa siten asukkaiden kannalta myönteisesti vuokramarkkinoiden hintakehitykseen.

Valiokunta pitää hyvänä sitä, että investointiavustusta voi saada uudisrakentamisen ohella myös asuntojen perusparantamiseen. Perusparannushankkeilla voidaan samalla edistää esimerkiksi tyhjänä olevien toimistorakennusten muuttamista asuinkäyttöön ja parantaa rakennusten energiatehokkuutta. Valiokunta korostaa tarvetta kiinnittää jatkossa erityistä huomiota myös investointiavustusten hyödyntämiseen siten, että samalla edistetään puurakentamisen ja muutoin rakentamiseen liittyvien ilmastotavoitteiden saavuttamista.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Ympäristövaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 16/2019 vp sisältyvän lakiehdotuksen.

Valiokunnan mietintö YmVM 1/2019 vp

Helsingissä 26.9.2019

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Hannu Hoskonen kesk

varapuheenjohtaja Tiina Elo vihr

jäsen Petri Huru ps

jäsen Johan Kvarnström sd

jäsen Sheikki Laakso ps

jäsen Niina Malm sd

jäsen Saara-Sofia Sirén kok

jäsen Katja Taimela sd

jäsen Mari-Leena Talvitie kok

jäsen Ari Torniainen kesk

varajäsen Hanna Huttunen kesk

varajäsen Matias Marttinen kok

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marja Ekroos